

Handwritten signature/initials in the top left corner.

ที่ อส ๐๐๐๕/ 3047

Handwritten text at the top right, including a date "10/1/61" and other illegible notes.

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

มีนาคม ๒๕๖๑

Handwritten text next to the date.

เรื่อง แนวทางการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. และระบบระบายน้ำ ค.ส.ล.

เรียน นายกเทศมนตรีนครรังสิต

อ้างถึง หนังสือเทศบาลนครรังสิต ส่วนที่ ๓๖๐๑/๒๐๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า เทศบาลนครรังสิต (เทศบาลฯ) ได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในซอยรังสิต - นครนายก ๓๘ (ซอยสายเงิน) ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี และขอให้เทศบาลฯ พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างถนน ค.ส.ล. พร้อมระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. ซึ่งถนนซอยสายเงินมีลักษณะเป็นถนนส่วนบุคคล ซึ่งเดิมเป็นทุ่งนา ชาวบ้านได้ขุดคลองเชื่อมกับคลองรังสิต - ประยูรศักดิ์ และได้นำดินที่ขุดขึ้นมากมที่ดิน เป็นคันคลองในการเดินเข้าออก โดยคลองที่ขุดมีความยาวประมาณ ๓๐๐ เมตร กว้างประมาณ ๔ เมตร ซึ่งการใช้สัญจรเข้าออกก็ไม่ได้มีเจ้าของที่ดินรายใดปิดกั้นหรือขัดขวางการใช้ จนกระทั่งเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๕ การเคหะแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างสะพานปูนในการใช้เป็นเส้นทางเข้าออก ความกว้างประมาณ ๑.๕๐ เมตร ยาวประมาณ ๓๐๐ เมตร คู่ขนานไปกับคลองที่ขุดขึ้นเพื่อใช้เป็นทางเดินเข้าออกจากซอยสู่ทางสาธารณะ โดยการใช้สะพานสัญจรเข้าออกก็ไม่ได้มีผู้ใดทำการปิดกั้นหรือขัดขวางการใช้สะพานดังกล่าวตลอดมาจนถึงปัจจุบัน จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นสะพานปูนและคลองใช้เป็นทางสัญจรไปมาเป็นเวลานานเกินกว่า ๑๐ ปี โดยเจ้าของไม่ได้ปิดกั้นและหวงห้ามประชาชนทั้งในชุมชนและนอกชุมชนใช้สะพานปูนและคลองดังกล่าว โดยสภาพปัจจุบันความกว้างของที่ดินหน้าปากซอยรังสิต - นครนายก ๓๘ (ซอยสายเงิน) มีความกว้างประมาณ ๔ เมตร ซึ่งเจ้าของที่ดินมีการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนเต็มพื้นที่โดยไม่มีเจตนาอุทิศที่ดินให้เป็นสาธารณประโยชน์เพิ่มเติมแต่อย่างใด จากข้อมูลดังกล่าวถือว่าเจ้าของที่ดินยกที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว

เทศบาลฯ จึงหารือว่า ความเห็นของเทศบาลฯ ถูกต้องหรือไม่ เทศบาลฯ จะสามารถเข้าไปดำเนินการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. และระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. ถนนซอยรังสิต - นครนายก ๓๘ (ซอยสายเงิน) ดังกล่าวได้หรือไม่ และกรณีเป็นคลองขุดขึ้นในที่ดินของเอกชนหากจะดำเนินการก่อสร้างเป็นถนน ค.ส.ล. และระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. จะต้องขอแปลงสภาพจากคลองเป็นถนนก่อนดำเนินการหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน...

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นว่า หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประชาชนที่อยู่อาศัยในซอยดังกล่าวได้ทำการขุดที่ดิน ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของตน เป็นคลองเพื่อใช้เป็นทางสัญจรเชื่อมต่อไปยังคลองรังสิต - ประยูรศักดิ์ ซึ่งเป็นคลองสาธารณะ ถือได้ว่าเป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณะ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันโดยปริยายแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ซึ่งส่งผลทำให้คลองดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินทันที โดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงเจตนาอุทิศให้หรือจดทะเบียนการยกให้เป็นทางสาธารณะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใดไม่ และเมื่อคลองดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว การที่ต่อมาการเคหะแห่งชาติได้สร้างสะพานบนขนาดกว้างประมาณ ๑.๕ เมตร ขึ้นบนคลองดังกล่าวเป็นทางยาวขนานกับคลองที่ประชาชนในซอยสายเงินขุดขึ้น เพื่อที่จะให้ใช้เป็นทางเดินเข้าออกจากซอยสู่ทางสาธารณะย่อมมีผลทำให้สะพานปูนดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ด้วยเช่นกัน ความเห็นของเทศบาลฯ ถูกต้องแล้ว เทศบาลฯ ขอบที่จะเข้าไปดำเนินการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. และระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. ลงในทางดังกล่าวได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๐ ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลฯ อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างดังกล่าวจะต้องก่อสร้างในพื้นที่ที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ตามขนาดความยาวและความกว้างของคลองและสะพานปูนซึ่งเป็นทางสาธารณประโยชน์ ที่มีความยาวประมาณ ๓๐๐ เมตร กว้างประมาณ ๕ เมตร เท่านั้น

ส่วนการที่เทศบาลฯ จะต้องดำเนินการขอแปลงสภาพจากคลองเป็นถนนก่อนดำเนินการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. และระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. หรือไม่นั้น เป็นการหารือเกี่ยวกับการดำเนินการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งกรณีดังกล่าวได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นระเบียบที่กำหนดวิธีปฏิบัติโดยเฉพาะของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งตามระเบียบดังกล่าว ในข้อ ๑๐ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ สำนักงานอัยการสูงสุดจึงไม่อาจก้าวล่วงไปพิจารณาให้ความเห็นในส่วนนี้ได้ เทศบาลฯ ขอบที่จะหารือเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสมสุข มีวุฒิสม)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๔๕๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๔๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ csel@ago.go.th